

SpareBank 1 Nord-Norge Pensjonskasse

ÅRSBERETNING FOR 2018

Sparebank 1 Nord-Norge Pensjonskasse, org.nr.878 658 892, er en selvstendig juridisk enhet opprettet 1. januar 1997 av SpareBank 1 Nord-Norge, med kontoradresse i Tromsø. Pensjonskassen skal forvalte pensjonsordningen for ansatte og pensjonister i banken og konsernforetakene, og herunder forestå utbetalinger til pensjonistene. Pensjonskassen ble lukket med virkning fra 1.juli 2006 og har senere ikke opptatt nye medlemmer. Pensjonskassen har fra 2017 hatt tillatelse fra Finanstilsynet til å ha fripoliser på egen balanse.

Ytelsespensjon

Pensjonsordningen gir – sammen med folketrygden – følgende ytelser: Alderspensjon ca. 70 % av lønn, uførepensjon ca. 70 % av lønn og barnepensjon 10 % for første barn og 5 % for de neste barna, av pensjonsgrunnlaget.

Noen hovedregler om ordningen – herunder om opptjeningstid, pensjonsgrunnlag og om fratreden før pensjonsalder – finnes i bankens personhåndbok. Hvert aktive medlem mottar årlig en oversikt over den pensjon som er sikret gjennom Pensjonskassens avsetninger.

Medlemmer

Pensjonskassen har pr 31.12.2018 totalt 908 forsikrede som fordeler seg slik:

Aktive medlemmer:	140
Uførepensjonister:	81
Øvrige pensjonsmottakere:	506
Fripoliser:	181*

* Inkluderer fripoliser for opptjent uførepensjon per 01.01.2017.

Styre

Styrets medlemmer:

Rolf Eigil Bygdnes (leder), Tormod Andreassen (ekstern representant), Ole Jørgen Ørjavik, Anita Rydningen, Tina Williams Norden, Anders Hjort og Else Utby. Fem styremedlemmer er oppnevnt av banken, mens to er valgt av og blant Pensjonskassens medlemmer.

Virksomheten og finansiell risiko

Pensjonskassen har som målsetting å oppnå en avkastning som over tid er på linje med de beste livsforsikringselskaper og pensjonskasser i Norge - innenfor rammen av forsvarlig sikkerhet, risikospredning og myndighetenes bestemmelser. Pensjonskassen er søkt organisert slik at den bidrar til en kostnadseffektiv pensjonsordning for banken og konsernforetakene, samtidig som den søker å yte god service ovenfor medlemmene. Styret har fastsatt retningslinjer for kapitalforvaltningen, og en investeringsstrategi som er gjenstand for ny vurdering minst en gang om året, og ellers så ofte som situasjonen tilsier det.

Styring av finansiell risiko inngår som en viktig del av retningslinjene for kapitalforvaltningen, og i den forbindelse gjennomføres løpende vurderinger av finansiell risiko og risikoevne gjennom stresstester og bufferkapitalberegninger. Styrets strategi er at investerte midler skal ha en moderat risikoprofil.

Pensjonskassens finansformue fordeler seg slik pr 31. desember 2018:

	Mill. kroner	I prosent
Aksjer/egenkapitalbevis/aksjefond/PE	404	37
Obligasjoner/sertifikater – omløp	648	58
Obligasjoner/sertifikater – anlegg	22	2
Likvider/fordringer	<u>31</u>	<u>3</u>
Totalt	1 104	100

Pensjonskassens investeringer i egenkapitalinstrumenter er i det alt vesentlige investert i internasjonale aksjefond og norske børsnoterte aksjer. Likviditeten i papirene anses som god.

Når det gjelder renteplasseringene er det meste av porteføljen plassert i det norske obligasjonsmarkedet med unntak av en plassering i et globalt rentefond. Renteplasseringene har følgende risikoprofil:

	Mill. kroner	I prosent
Bank og finans – obligasjoner	258	39
Bank og finans – ansvarlige lån	81	12
Bank og finans - fondsobligasjoner	90	13
Industri, investment grade	109	16
Industri, high yield	98	15
Kommune, fylke og OMF obligasjoner	<u>34</u>	<u>5</u>
Totalt	670	100

Risikoen i renteporteføljen er i all vesentlighet knyttet til kredittrisiko i de obligasjonene som Pensjonskassen har investert i. Kredittløpetiden i renteporteføljen er per utgangen av året 2,8 år. Renterisikoen i porteføljen er lav, med en gjennomsnittlig rentedurasjon på 0,35 år. Samlet risiko for renteporteføljen anses som moderat.

Kontroll og overvåking av kapitalforvaltningen utføres av bankens avdeling for Driftsstøtte, Kapitalmarked i samarbeid med bankens avdeling for Risk Management. Gabler bistår Pensjonskassen med å utarbeide stresstester. Kontrollorganet utarbeider årlig en risikorapport.

Det er inngått avtale med SpareBank 1 Forvaltning ASA om forvaltning av norske enkeltaksjer og egenkapitalbevis, samt obligasjoner. Selskapet står også for den løpende rapporteringen av finansforvaltningen.

Likviditeten til Pensjonskassen har i 2018 vært tilfredsstillende.

Kapitalforvaltningen

2018 ble et svakt år for Pensjonskassens kapitalforvaltning. Pensjonskassen oppnådde en verdijustert avkastning på -1,7 %. Avkastningen er noe svakere enn hva andre pensjonskasser og norske livsforsikringsselskaper oppnådde. Hovedforklaringen er at fallet i aksjemarkedet mot slutten av 2018, ga større utslag for Pensjonskassens enn for livselskapene og gjennomsnittet av norske pensjonskasser som har en lavere aksjeandel. Aksjemarkedet har imidlertid de to første månedene av 2019 hentet inn igjen fallet fra slutten av 2018.

Både det norske og det internasjonale aksjemarkedet hadde en negativ utvikling i 2018. For Pensjonskassen var avkastningen på plasseringen i norske aksjer -2 %, mens plasseringen i internasjonale aksjer inklusiv valutasikringer ga -10,5 %. Porteføljen av egenkapitalbevis hadde i 2018 en positiv avkastning på 5,4 %.

Pensjonskassens plasseringer i rentepapirer ga en avkastning på 2,6 % i 2018.

Internasjonal økonomi

Etter et år med relativt sterk global vekst i 2017, har 2018 vært preget av avtagende vekst gjennom året og økt usikkerhet om videre utvikling. Siste del av 2018 var preget av stor uro i de internasjonale finansmarkedene, med kraftige fall på verdens aksjebørser. De viktigste forklaringsfaktorene var eskalerende handelskrig mellom Kina og USA, økte amerikanske renter og usikkerheten knyttet til Brexit.

I USA er det fortsatt god økonomisk vekst, og arbeidsledigheten har i løpet av 2018 blitt ytterligere redusert fra historisk lave nivåer. Til tross for dette har amerikanske myndigheter valgt å fortsette med en meget ekspansiv finanspolitikk. Dette har ført til økt inflasjon og økte sentralbankrenter. Styringsrenten har frem til utgangen av februar 2019 blitt økt ni ganger siden bunnivået i 2015. Virkningene av store skattelettelser vil etter hvert avta og sammen med økte renter vil det isolert sett dempe veksten i USA. God lønnsvekst og høy kapasitetetsutnyttelse i amerikansk næringsliv, tilsier likevel at husholdningenes etterspørsel og næringslivets investeringer vil øke.

Etter en periode med tiltakende vekst i eurosone som følge av en svært ekspansiv pengepolitikk, avtok veksten igjen i løpet av 2018. Usikkerheten rundt Storbritannias utmeldelse av EU og budsjettssituasjonen i Italia har vært forklaringsfaktorer. I tillegg har veksten i Tyskland, særlig mot slutten av året, vært skuffende.

BNP-veksten i de fremvoksende økonomiene ble ifølge IMF på om lag 4,7 prosent i 2018, noe som er uendret fra året før. Vekstnivået er godt over takten i de utviklede økonomiene, men det er store variasjoner mellom landene. Gjennom året har usikkerheten rundt global handel økt. Handelskonflikten har i stor grad handlet om USA og Kina, men har også ringvirkninger til andre økonomier, og da særlig til land med stor internasjonal handel. Tyskland er som eksempel meget avhengig av sin eksportvirksomhet, eksporten utgjør hele 47 prosent av BNP.

Norsk økonomi

2018 har vært et godt år for norsk økonomi med bedret konkurranseevne for norsk næringsliv. Dette skyldes blant annet økt oljeaktivitet, gode priser for andre viktige eksportnæringer i kombinasjon med en relativt lav kronkurs og moderat lønnsvekst. Veksten for fastlands Norge havnet ifølge Statistisk Sentralbyrå på om lag 2,4 prosent, noe som er 0,4 prosentpoeng høyere enn i 2017. Arbeidsmarkedet bedret seg ytterligere gjennom fjoråret ved at sysselsettingen økte og ytterligere redusert arbeidsledighet. Investeringene økte også i fjor. For første gang siden oljeprisfallet i 2014 bidro investeringer innen petroleum positivt, mens boliginvesteringene ble noe redusert etter en periode med solid vekst.

Veksten i boligpriser utviklet seg moderat gjennom 2018. Gjeldsveksten i husholdningene ble redusert, men oversteget fortsatt samlet sett inntektsveksten. Dermed steg gjeldsbelastningen i husholdningen videre.

Inflasjonen steg betydelig i 2018, særlig som følge av økte elektrisitetspriser og nettkostnader. Dette, sammen med relativt god aktivitet i norsk økonomi, gjorde at hovedstyret i Norges Bank besluttet å heve styringsrenten fra 0,50 prosent til 0,75 prosent i september. Dette var den første rentehevingen siden 2011. Norges Bank har signalisert en gradvis renteoppgang fremover, men ønsker å gå varsomt fram i rentesettingen etter en lang periode med lave renter.

Pensjonskassen har vedtatt en strategi for forvaltningen av sin finanskapital som reflekterer de langsiktige pensjonsforpliktelsene som Pensjonskassen har. Denne strategien har bidradd til at Pensjonskassens økonomiske stilling er god, og som igjen gjør at Pensjonskassen fremover har risikoevne til fortsatt å ha en aktivaallokering som over tid forventes å gi en god avkastning.

Regnskap

Styret viser til detaljert informasjon som fremgår av resultatregnskapet, balansen og noter. Regnskapet viser at premieinntektene i 2018 har vært betydelig høyere enn i 2017. Dette skyldes at pensjonene i 2018 ble gitt full G-regulering, mens det i 2017 kun ble regulert med 1 %. I tillegg er rentegarantipremien økt fra 0,3 % til 0,6 % og det er innført fortjenesteelementpremie på 10 % med virkning fra 2018.

Regnskapet for 2018 viser et godt realisert resultat, til tross for at avkastningen på Pensjonskassens finansplasseringer har vært negativ. Dette skyldes at det i løpet av året er

blitt realisert store gevinster dels gjennom bytte av aksjeforvaltere, og dels ved at det er tatt noe gevinster i det sterkt stigende aksjemarkedet på begynnelsen av året.

Pensjonskassens portefølje er regnskapsmessig delt i en selskapsportefølje og en kollektivportefølje i henhold til Pensjonskassens og medlemmenes kapitalandel.

Årets resultat til disponering er på 50,9 millioner kroner og fremkommer som følgende:

Risikoresultat	6,7
Renteresultat	42,5
Kostnadsresultat	-0,1
Rentegarantipremie	4,0
Fortjenesteelementpremie	0,9
Resultat selskapsporteføljen	-2,8
Skatt	-0,3

Styret har i vurderingen om hvordan resultatet for 2018 skal disponeres lagt vekt på å styrke Pensjonskassens soliditet. Det avsettes så mye som mulig til premiefond og egenkapital. Deretter avsettes det 37,3 millioner kroner til tilleggsavsetninger, noe som innebærer at totale tilleggsavsetninger beløper seg til i underkant av 82,3 millioner kroner. Dette utgjør 11,5 % av premiereserven. Pensjonskassen kan avsette maksimalt 12 % av premiereserven til tilleggsavsetninger. Styret har besluttet å sette av et beløp som tilsvarer 1 % justering av pensjoner og fripoliser i 2019.

Til disponering:	50,9
Premiefond	1,9
Fond for regulering av pensjoner	5,4
Premiereserve for fripoliser	0,7
Tilleggsavsetninger	37,3
Egenkapital	5,6

De forsikringsmessige avsetninger beløper seg til 916 millioner kroner ved utløpet av 2018. Tilsvarende beløp ved forrige årsskifte var kr 966 millioner kroner. De forsikringsmessige avsetningene per 31.12 fordeler seg som følgende (tall i millioner kroner):

Premiereserve	717
Tilleggsavsetninger	82
Kursreguleringsfond	36
Premiefond	75
Pensjonistenes overskuddsfond	5

Resultat av ikke teknisk regnskap viser et resultat på minus 2,8 millioner kroner etter skatt. Beløpet gjøres opp mot egenkapitalen i kassen.

Årsregnskapet er avlagt med forutsetning om fortsatt drift, og styret bekrefter at forutsetningene for dette er til stede. Styret er ikke kjent med at det er knyttet usikkerhet til regnskapet.

Ytre miljø

Pensjonskassen forurenses ikke det ytre miljø. Styret er opptatt av at pensjonskassens plasseringer skal skje hos aktører som har - og følger - tilfredsstillende etiske retningslinjer.

Ansatte. Indre miljø

Pensjonskassen har en fast ansatt i 50 % stilling. Vedkommende har ansettelse i banken for resterende 50 %. Særskilt informasjon om arbeidsmiljø, likestilling, skader og ulykker anses dermed ikke aktuelt.

Styrets medlemmer har i 2018 totalt mottatt kr 209 000,- i honorarer.

Aktuarterjenester

Gabler AS er ansvarshavende aktuar for pensjonskassen, og har ansvar for overvåking av at pensjonskassen til enhver tid blir drevet på en forsikringsteknisk forsvarlig måte, at actuarielle regnskapsmessige disposisjoner blir gjort i henhold til lover og forskrifter, og at pensjonsforpliktelser og premie blir beregnet etter tariff og regelverk.

Revisjon

KPMG AS er Pensjonskassens revisor.

Tromsø, 18. mars 2019

I styret for SpareBank 1 Nord-Norge Pensjonskasse

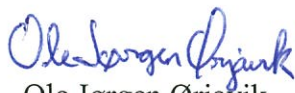
Rolf Eigil Bygdnes
Styreleder

Tormod Andreassen

Tina Williams Norden

Ole Jørgen Ørjavik

Anita Rydningen

Anders Hjort

Else Utby

Bjørn E. Kristiansen
Daglig leder

Resultatregnskap for SpareBank 1 Nord-Norge Pensjonskasse 2018

TEKNISK REGNSKAP		Noter	01.01. - 31.12.2018	01.01. - 31.12.2017
1.	Premieinntekter			
1.1	Forfalte premier, brutto	15	39 091 206	22 118 035
1.2	- Avgitt gjenforsikringspremie	16	-64 500	-64 500
	<i>Sum premieinntekter for egen regning</i>		<u>39 026 706</u>	<u>22 053 535</u>
2.	Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
2.2	Renteinntekter og utbytte mv. på finansielle eiendeler		24 042 955	22 569 013
2.4	Verdiendring på investeringer		-80 790 109	17 217 588
2.5	Realisert gevinst og tap på investeringer		42 443 245	56 603 727
	<i>Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen</i>		<u>-14 303 909</u>	<u>96 390 328</u>
5.	Pensjoner mv.			
5.1	Utbetalte pensjoner mv.			
5.1.1	Brutto		-37 020 535	-35 311 504
5.1.2	- Gjenforsikringsandel av utbetalte erstatninger		0	0
5.2	Endring i erstatningsavsetninger		0	0
5.3	Overføring av premiereserve og tilleggsavsetninger til andre	17	-99 580	-4 136 623
5.4	For lite avsatt premiereserve utmeldinger		0	0
	<i>Sum pensjon mv.</i>		<u>-37 120 114</u>	<u>-39 448 127</u>
6.	Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
6.1	Endring i premiereserve			
6.1.1	Til (fra) premiereserve, brutto		-7 973 588	1 036 412
6.1.2	- Endring i gjenforsikringsandel av premiereserve		0	0
6.2	Endring i tilleggsavsetninger		-37 078 808	249 528
6.3	Endring i kursreguleringsfond		81 840 041	-14 369 060
6.4	Endring i premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond		-2 237 971	-907 369
6.5	Øvrige risikorelaterte poster		0	0
	<i>Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser</i>		<u>34 549 674</u>	<u>-13 990 489</u>
8.	Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser			
8.1	Overskudd på avkastningsresultatet		-3 347 819	-57 052 841
8.2	Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene		-4 622 446	0
8.3	Annen tilordning av overskudd		0	0
	<i>Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser</i>		<u>-7 970 265</u>	<u>-57 052 841</u>
9.	Forsikringsrelaterte driftskostnader			
9.1	Forvaltningskostnader	10	-1 809 981	-1 700 478
9.2	Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	10	-3 645 692	-2 983 150
	<i>Sum forsikringsrelaterte driftskostnader</i>		<u>-5 455 673</u>	<u>-4 683 628</u>
11.	Resultat av teknisk regnskap		<u>8 726 419</u>	<u>3 268 778</u>
IKKE TEKNISK REGNSKAP				
12.	Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
12.2	Renteinntekter og utbytte mv. på finansielle eiendeler		4 199 827	3 753 605
12.4	Verdiendring på investeringer		-14 111 933	2 863 577
12.5	Realisert gevinst og tap på investeringer		7 413 733	9 414 149
	<i>Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen</i>		<u>-2 498 373</u>	<u>16 031 331</u>
14.	Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
14.1	Forvaltningskostnader	10	-316 157	-282 818
	<i>Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen</i>		<u>-316 157</u>	<u>-282 818</u>
15.	Resultat av ikke-teknisk regnskap		<u>-2 814 530</u>	<u>15 748 513</u>
16.	Resultat før skattekostnad		<u>5 911 889</u>	<u>19 017 291</u>
17.	Skattekostnad	11	-267 480	-200 000
18.	Resultat før andre resultatkomponenter	2	<u>5 644 409</u>	<u>18 817 291</u>
20.	TOTALRESULTAT		<u>5 644 409</u>	<u>18 817 291</u>
	Overført fra/til risikoutjevnsfond	2	-3 847 188	
	Overført fra/til egenkapital	2	-1 797 221	-18 817 291
	SUM DISPONERT		<u>-5 644 409</u>	<u>-18 817 291</u>

EIENDELER

EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN

		31.12.2018	31.12.2017	
2.	Investeringer			
2.3.1	Obligasjoner som holdes til forfall	3,5	3 297 133	3 146 954
2.4	Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
2.4.1	Aksjer og andeler	4	60 004 909	63 239 002
2.4.2	Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	5	96 280 971	92 452 225
	<i>Sum investeringer</i>		<u>159 583 013</u>	<u>158 838 181</u>
4.	Andre eiendeler			
4.2	Bankinnskudd		5 016 832	5 425 041
4.4	Kundefordringer		398 033	0
	<i>Sum andre eiendeler</i>		<u>5 414 865</u>	<u>5 425 041</u>
5.	Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
5.3	Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		0	0
	<i>Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter</i>		<u>0</u>	<u>0</u>
	SUM EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN		<u>164 997 879</u>	<u>164 263 222</u>

EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJEN

6.	Investeringer i kollektivporteføljen			
6.3.1	Obligasjoner som holdes til forfall	3,5	18 875 918	18 921 448
6.3.2	Utlån og fordringer (premiefordringer)		0	0
6.4.1	Aksjer og andeler	4	343 525 080	380 232 262
6.4.2	Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	5	551 203 705	555 880 351
6.4.3	Bankinnskudd	5	23 531 473	27 105 798
6.4.5	Andre finansielle eiendeler		2 073 165	2 073 165
	<i>Sum investeringer i kollektivporteføljen</i>		<u>939 209 341</u>	<u>984 213 023</u>
	SUM EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJEN		<u>939 209 341</u>	<u>984 213 023</u>

SUM EIENDELER		<u>1 104 207 220</u>	<u>1 148 476 246</u>
----------------------	--	----------------------	----------------------

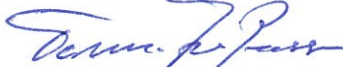
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER

		31.12.2018	31.12.2017
10.	Innskutt egenkapital		
10.1.1	Aksjekapital/grunnfondbeviskapital/garantifond	75 000 000	75 000 000
	<i>Sum innskutt egenkapital</i>	<u>75 000 000</u>	<u>75 000 000</u>
11.	Opptjent egenkapital		
11.1.	Risikoutjevningssfond	9 628 578	5 781 390
11.2	Annen opptjent egenkapital	97 383 396	95 586 175
	Ufordelt resultat	0	0
	<i>Sum opptjent egenkapital</i>	<u>107 011 974</u>	<u>101 367 565</u>
13.	Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		
13.1	Premiereserve	717 129 862	708 420 453
13.2	Tilleggsavsetninger	82 027 971	44 949 163
13.3	Kursreguleringsfond	36 719 134	118 559 176
13.4	Erstatningsavsetning	0	0
13.5	Premiefond og renter av premiefondet	74 528 824	53 028 061
13.6	Fond for regulering av pensjon	5 366 891	40 799 148
	<i>Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser</i>	<u>915 772 681</u>	<u>965 756 001</u>
15.	Avsetninger for forpliktelser		
15.2	Forpliktelser ved skatt	250 000	243 081
	<i>Sum avsetninger for forpliktelser</i>	<u>250 000</u>	<u>243 081</u>
16.	Forpliktelser		
16.1	Finansielle derivater	2 531 393	641 112
16.2	Forfalte, ikke betalte pensjoner og utløsningsbeløp	210 948	3 006 882
16.3	Andre forpliktelser	3 062 769	1 006 847
	<i>Sum forpliktelser</i>	<u>5 805 109</u>	<u>4 654 841</u>
17.	Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		
17.2	Andre påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter	367 455	1 454 758
	<i>Sum påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter</i>	<u>367 455</u>	<u>1 454 758</u>
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		1 104 207 220	1 148 476 246
POSTER UTENOM BALANSEN			
18.	Betingede forpliktelser	0	0

Tromsø, den 18.mars 2019

I styret for SpareBank 1 Nord-Norge Pensjonskasse

 Rolf-Eigil Bygdnes
 styreleder

 Tormod Andreassen

 Tina William Norden

 Ole Jørgen Ørjavi

 Anita Rydningen

 Anders Hønt

 Else Utby

 Bjørn E. Kristiansen
 Daglig leder

SpareBank 1 Nord-Norge Pensjonskasse

KONTANTSTRØMANALYSE

2018

2017

(Alle tall i hele 1 000)

Kontantstrøm fra driften

Innbetalte premier	39 027	22 054
Utbetalte forsikringsytelser/erstatningsavsetninger	-37 120	-39 448
Innbetalte finansinntekter	-16 802	112 422
Andre utbetalinger/avsetninger	14 497	-95 027
Økte (-) / reduserte (+) kortsiktige fordringer	0	-2 073
Økt (+) / redusert (-) kortsiktig gjeld	70	759
A: Netto kontantstrøm fra driften	-328	-1 313

Kontantstrøm fra investeringer/plasseringer

Økning (-) / reduksjon (+) i beholdning av rentebærende papirer	848	-70 029
Økning (-) / reduksjon (+) i beholdning aksjer og aksjefond	39 941	-12 807
Økning (-) / reduksjon (+) i beholdning obligasjoner holde til forfall	-105	2 988
Økte (+) / reduserte (-) avsetninger	31 857	49 578
Økning (+) / reduksjon (-) i kursreguleringsfond	-81 840	14 369
B: Netto kontantstrøm fra investeringer	-9 299	-15 901

Kontantstrøm fra finansieringer

Overført til annen egenkapital	5 644	18 817
C: Netto kontantstrøm fra finansieringer	5 644	18 817

A+B+C: Netto endringer av likviditet gjennom året	-3 983	1 603
--	---------------	--------------

+ Likviditetsbeholdning i periodens begynnelse	32 531	30 928
--	--------	--------

= Likviditetsbeholdning ved periodens slutt (linje 4.2 og 6.4.3 i balansen)	28 548	32 531
--	---------------	---------------

SpareBank 1 Nord-Norge Pensjonskasse

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET 2018

Note 1- Om pensjonsordningen/Regnskapsprinsipper

Om pensjonsordningen

SpareBank 1 Nord-Norge Pensjonskasse, org.nr.878 658 892, er en selvstendig juridisk enhet opprettet 1. januar 1997 av SpareBank 1 Nord-Norge, med kontoradresse i Tromsø. Pensjonskassen skal forvalte tjenestepensjonsordninger for ansatte og pensjonister i banken og konsernforetakene, og herunder forestå utbetalinger til pensjonistene. Pensjonskassen ytelsesbaserte pensjonsordning ble lukket med virkning fra 1.juli 2006 og har senere ikke opptatt nye medlemmer.

Selskapene som inngår i ordningen

SpareBank 1 Nord- Norge, SpareBank 1 Finans Nord-Norge AS og EiendomsMegler 1 Nord-Norge AS.

Fordelingen på medlemmer er som følger:

	Aktive	Uføre- pensjonister	Øvrige pensjons- mottagere
Sp1 Nord-Norge EiendomsMegler1	3	0	0
Sp1 Nord-Norge Finans	2	2	5
Sp1 Nord-Norge Mor	135	79	501
Fripoliser *	181		
TOTAL	321	81	506

* Det er totalt 181 fripoliser som inkluderer fripoliser for opptjent uførepensjon pr 1.1.2018. Alderspensjonsnivået tilsvarer 70 % av pensjonsgrunnlag basert på beregnet folketrygd etter reglene som gjaldt før 1.1.2011. Det ytes også pensjon ved uførhet samt etterlatteytelser til barn eller nærmere regler. Pensjonsordningene er ytelsesbasert. Medlemmene betaler ikke tilskudd.

Ytelsespensjon

Full pensjon krever en opptjeningstid på 30 år og gir rett til alderspensjon på differansen mellom 70 % av lønn og beregnet ytelse fra Folketrygden. Ved beregning av pensjon fra Folketrygden er det lagt til grunn 1 G (Folketrygdens grunnbeløp) ved beregning av grunnpensjon. Ordningen omfatter ikke ektefellepensjon eller barnpensjon. Det finnes likevel fortsatt en del utbetalinger av ektefelle- og barnpensjon knyttet til eldre avtaler.

Pensjonsalderen er 67 år.

Noen hovedregler om ordningen – herunder om opptjeningstid, pensjonsgrunnlag og om fratreden før pensjonsalder – finnes i bankens note 25 til årsregnskapet. Hvert medlem mottar årlig en oversikt over den pensjon som er sikret.

Regnskapsprinsipper

Regnskapet er avlagt i samsvar med EU-godkjente IFRS-er (International Financial Reporting Standards), IAS (International Accounting Standards) og tilhørende fortolkninger som kan anvendes pr 31.12.18, samt de ytterligere norske opplysningskrav som fremkommer av forskrift av 20.12.2011 om årsregnskap for pensjonsforetak. Pensjonskassen har benyttet adgangen til å fravike kravet til noteopplysninger i IFRS/IAS.

Utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte

valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på balansetidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden.

Prinsipper for inntektsføring

Inntekter regnskapsføres når det er sannsynlig at transaksjoner vil generere fremtidige økonomiske fordeler som vil tilflyte pensjonskassen og beløpets størrelse kan estimeres pålitelig. Renteinntekter inntektsføres basert på effektiv rente-metode etter hvert som de opptjenes. Utbytte inntektsføres når beløpet er mottatt.

Finansielle instrumenter

I overensstemmelse med IAS 39, klassifiseres finansielle instrumenter i følgende kategorier: virkelig verdi med verdiendringer over resultatet, holde til forfall, utlån og fordringer, tilgjengelig for salg og andre forpliktelser.

Finansielle instrumenter som holdes med formål om å selge eller kjøpe tilbake på kort sikt, finansielle instrumenter som inngår i en portefølje av identifiserte instrumenter som er styrt sammen og hvor det beviselig er spor av kortsiktig gevinstrealisering, eller derivater som ikke er utpekt som sikringsinstrumenter, er klassifisert som holdt for omsetning. Disse instrumentene inngår i kategorien "finansielle instrumenter regnskapsført til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet."

Finansielle eiendeler med faste eller bestembare kontantstrømmer, og bestemt innløsningsdato hvor pensjonskassen har intensjon om, og evne til å holde investeringen til forfall, er klassifisert som investeringer holdt til forfall, med unntak av de instrumentene som virksomheten utpeker til virkelig verdi med verdiendringer mot resultatet eller tilgjengelig for salg, eller som møter kriteriene for å inngå i kategorien utlån og fordringer.

Finansielle eiendeler med faste eller bestembare kontantstrømmer, som ikke er notert i et aktivt marked, er klassifisert som utlån og fordringer, med unntak av instrumenter som pensjonskassen har utpekt som til virkelig verdi med verdiendringer mot resultatet, eller som tilgjengelig for salg. Alle andre finansielle eiendeler er klassifisert som holdt for omsetning.

Investeringer holdt til forfall, lån og fordringer og andre forpliktelser med over- og underkurs periodiseres over investerings løpetid over resultat. Finansielle instrumenter klassifisert som tilgjengelig for salg, og holdt for handelsformål, er regnskapsført til virkelig verdi, som observert i markedet på balansedagen, uten fradrag for kostnader knyttet til salg.

Gevinst eller tap som følge av endringer i virkelig verdi på finansielle investeringer, klassifisert som tilgjengelig for salg, blir i den del som tilhører selskapsporteføljen resultatført, mens for den del som tilhører kollektivporteføljen blir regnskapsført direkte mot egenkapitalen inntil investeringen avhendes. Ved avhendelse blir akkumulert gevinst eller tap på det finansielle instrumentet som tidligere er regnskapsført mot egenkapitalen reversert, og gevinst eller tap blir resultatført.

Endringer i virkelig verdi på finansielle instrumenter klassifisert som holdt for omsetning eller som er utpekt som til virkelig verdi med verdiendringer mot resultatet resultatføres og presenteres som verdiendring på investeringer.

Pensjonskassen vurderer alle finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet dersom det ved innregning ikke er besluttet noe annet. Det sentrale grunnlag for anvendelse av virkelig verdi er at en gruppe finansielle eiendeler, finansielle forpliktelser eller begge deler forvaltes på grunnlag av virkelig verdi og at inntjeningen vurderes etter samme prinsipp. Dette må også være i samsvar med en dokumentert kapitalforvaltningsstrategi og at informasjon internt, og mellom nøkkelpersoner, gis på dette grunnlag.

Pensjonskassen har utarbeidet en kapitalforvaltningsstrategi i samsvar med kravene i kapitalforvaltningsforskriften. Porteføljen av verdipapirer forvaltes i samsvar med denne strategien og rapportering skjer til virkelig verdi gjennom rapportering av verdijustert avkastning. Videre rapporteres jevnlig porteføljens utvikling målt mot bufferkapital. Internt skjer den løpende oppfølging av verdipapirplasseringer basert på utvikling i virkelig verdi og det er her et nært samarbeid mellom ledelsen og styret. I regnskapsføringen av finansielle eiendeler er det dermed lagt til grunn at vilkårene for anvendelse av virkelig verdi er tilstede.

Virkelig verdi av verdipapirer

Eiendeler som vurderes til virkelig verdi over resultatregnskapet, vil normalt omsettes i aktive markeder og verdien vil således kunne fastsettes med rimelig grad av sikkerhet via børsnoteringer ol.

Derivater som ikke er sikringsinstrumenter

Finansielle derivater som ikke er regnskapsført som sikringsinstrumenter vurderes til virkelig verdi. Endringer i virkelig verdi resultatføres løpende.

Et innebygd derivat separeres fra vertskontrakten og regnskapsføres som et derivat hvis, og bare hvis, alle følgende forutsetninger er oppfylt:

- De økonomiske kjennetegnene og den økonomiske risikoen ved det innebygde derivatet ikke er nært relatert til de økonomiske kjennetegnene og den økonomiske risikoen til vertskontrakten.
- Et separat instrument med de samme betingelser som det innebygde derivatet ville tilfredsstilt definisjonen av et derivat.
- Det kombinerte instrumentet (hovedkontrakt og innebygd derivat) ikke blir målt til virkelig verdi med endringer i verdien innregnet i resultatet.

Nedskrivning av finansielle eiendeler

Finansielle eiendeler vurdert til amortisert kost nedskrives når det ut fra objektive bevis er sannsynlig at instrumentets kontantstrømmer har blitt påvirket i negativ retning av en eller flere begivenheter som har inntrådt eller førstegangs regnskapsføring av instrumentet. Nedskrivningsbeløpet resultatføres. Dersom årsaken til nedskrivningen i en senere periode bortfaller, og bortfallet kan knyttes objektivt til en hendelse som skjer etter at verdifallet er innregnet, reverseres den tidligere nedskrivningen.

Reverseringen skal ikke resultere i at den balanseførte verdien av den finansielle eiendelen overstiger beløpet for det som amortisert kost ville ha vært dersom verdifallet ikke var blitt innregnet på tidspunktet da nedskrivningen blir reversert. Reversering av tidligere nedskrivning presenteres som verdiendring på investering.

Finansielle eiendeler klassifisert som tilgjengelig for salg nedskrives når det er objektive indikasjoner på at eiendelen har falt i verdi. For den del som tilhører selskapsporteføljen blir nedskrivningen resultatført umiddelbart. For den del som tilhører kollektivporteføljen blir det akkumulerte tapet som er innregnet direkte i egenkapitalen (differansen mellom anskaffelseskost og løpende virkelig verdi fratrukket nedskrivning som tidligere er innregnet i resultatet og eventuelle amortiseringsbeløp) fjernes fra egenkapitalen og innregnes i resultatet.

Kursreguleringsfond

Merverdier i kollektivporteføljen tilsvarer avsetning til kursreguleringsfond, mens merverdier i selskapsporteføljen ikke skaper grunnlag for kursreguleringsfond. Ved negative kursreserver blir disse resultatført i begge porteføljer i samme forhold som det øvrige resultatet.

Forsikringsytelser og forsikringstilfeller

Forsikringsytelser kostnadsføres med forfalte beløp. Ved dødsfall avsettes fulle premiereserver for de eventuelle nye barnepensjoner. Ved uførehendelser avsettes det etter karenperiodens utløp fulle premiereserver for å dekke uførepensjon og premiefritak for alderspensjon og barnepensjoner.

Forsikringstekniske avsetninger

De forsikringstekniske avsetningene består av premiereserve, tilleggsavsetning, kursreguleringsfond, erstatningsavsetning, premiefond, pensjonistenes overskuddsfond og risikoutjevningfond.

Risikoutjevningfondet kan bare benyttes til å styrke avsetningen til premiereserve vedrørende risiko knyttet til person. Risikoutjevningfondet er klassifisert som egenkapital i selskapsporteføljen med verdiendringer over egenkapitalen.

Premiereserven er en lineær reserve og utgjør kontantverdien av totale påløpte pensjonsforpliktelser.

Premiefondet kan benyttes til dekning av framtidig premie.

Tilleggsavsetninger skal dekke fremtidig negativt finansresultat og vissetyper endringer i det actuarielle grunnlag.

Fond for regulering av pensjon (tidligere Pensjonistenes overskuddsfond) tilføres årlig overskudd tilordnet premiereserven knyttet til pensjoner under utbetaling. Overskuddet skal hvert år benyttes som engangspremie til regulering av pensjonsytelser etter nærmere regler. Midler som ikke benyttes til regulering av pensjoner tilføres pensjonsordningens premiefond.

Erstatningsavsetning er et estimat for pensjonskassens samlede forventede ikke-meldte kostnader i forbindelse med avviklingen av erstatningskrav knyttet til forsikringstilfelle som er inntruffet innen regnskapsårets slutt, samt forventede kostnader knyttet til ikke-oppgjorte men meldte erstatningskrav. Se for øvrig note 7.

Skatt

Pensjonskasser skattlegges etter samme regelverk som gjensidige livforsikringsselskaper. Pensjonskassens finansieringsmodell innebærer at utsatt skattefordel ikke oppfyller kravet til balanseføring etter god regnskapsskikk. Pensjonskassen ilegges 0,15 % formuesskatt av ligningsmessig netto formue. Fritaksmetoden gjelder ikke for inntekter og tap på aksjer og finansielle instrumenter som nevnt i skattelovens § 2-38 (2), som forvaltes i kollektivporteføljen.

Kontanter

Kontanter inkluderer kontanter i kasse og bankbeholdning.

Inndeling av forvaltningskapitalen (sum eiendeler)

Pensjonskassens forvaltningskapital er delt inn i en kollektivportefølje (kundeportefølje) og en selskapsportefølje jfr. forsikringsvirksomhetsloven § 9-7. Kollektivporteføljen består av eiendeler som motsvarer de forsikringsmessige avsetninger som skal dekke de kontraktsfastsatte forpliktelser. Selskapsporteføljen består av eiendeler som motsvarer selskapets ansvarlige kapital og eventuell annen gjeld enn forsikringsforpliktelsene. Pensjonskassen har valgt en samlet kapitalforvaltning, slik at fordeling til (resultat og balanseposter) kollektiv- og selskapsportefølje er gjennomført etter hvor stor del av aktiva den respektive portefølje "eier". For regnskapsåret 2018 er fordelingen 84,53% til kollektivdelen (teknisk regnskap), og 15,47% til selskapsdelen (ikke-teknisk regnskap).

Finansiell risiko

Pensjonskassens systemer for styring og kontroll er tilpasset de lovmessige krav for å sikre en forsvarlig kapitalforvaltning. Det gjennomføres risikoanalyser basert på Finanstilsynets stresstest for livsforsikringsselskap og pensjonskasser, hvor det tas hensyn til de ulike risikoelementer som markedsrisiko, likviditetsrisiko og kredittrisiko. Se for øvrig note 3 og 13.

SpareBank 1 Nord-Norge Pensjonskasse

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET 2018

Note 2 - Endringer i egenkapitalen

	Annen innskudd egenkapital	Risikoutjevningss fond	Opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Sum egenkapital pr 01.01.2018	75 000 000	5 781 390	95 586 175	176 367 565
Årets resultat		3 847 188	1 797 221	5 644 409
Egenkapital pr 31.12.2018	75 000 000	9 628 578	97 383 396	182 011 974

Note 3 - Finansiell risiko

Likviditetsrisiko (hele tusen)

Eiendeler	<1år	1-5år	>5år	Uten avtalt løpetid	Sum
Obligasjoner - holdt til forfall	0	12 184	11 154		23 338
Aksjer				403 530	403 530
Ansvarlige lån/fondsobligasjoner/fond		165 674	0	49 294	214 967
Obligasjoner - holdt for omsetning	0	429 246	0		429 246
Bankinnskudd				28 548	28 548
Sum	0	607 103	11 154	481 372	1 099 629

Det er benyttet call-dato for lån og fondsobligasjoner. For øvrige typer obligasjoner er det benyttet forfallsdato.

Påløpte renter er ikke med i beregningen.

Renterisiko (hele tusen)

Eiendeler	<1år	1-5år	>5år	Uten rente- eksponering	Sum
Obligasjoner - holdt til forfall	8 774	3 410	11 154		23 338
Aksjer				403 530	403 530
Ansvarlige lån/fondsobligasjoner/fond	160 724		4 950	49 294	214 967
Obligasjoner - holdt for omsetning	45 314	378 340	5 592		429 246
Bankinnskudd				28 548	28 548
Sum	214 812	381 750	21 696	481 372	1 099 628

Påløpte renter er ikke med i beregningen.

GAP Analyse

	Anleggsmidler obligasjoner	Omløpsmidler obligasjoner	Sum portefølje
Porteføljeverdi (markedsvurdering)	23 338	613 905	637 243
Rentedurasjon	2,6	0,4	
Kreditturasjon	3,5	2,8	
Andel av rentebærende portefølje	3,66 %	96,34 %	
1 % endring i rentenivå	616	2 149	2 765

Rentefølsomheten, definert som 1 % parallellt skift i rentekurven, basert på rentebærende portefølje, var ved årsskiftet kr 2,7 mill.

Note 4 - Aksjer og aksjefond

Egenkapitalbevis - Holdt for omsetning - Norske

Selskap	Antall	Kostpris	Markedsverdi	Mer/ mindreverdi
SpareBank 1 Midt-Norge	121 087	4 873 956,00	10 195 525	5 321 569
SpareBank 1 Buskerud-Vestfold	54 550	1 864 180,61	1 941 980	77 799
SpareBank 1 Østlandet	46 000	3 935 095,74	3 818 000	-117 096
Sparebanken Vest	58 368	2 296 654,76	3 093 504	796 849
Sparebanken Telemark	921	105 208,99	107 720	2 511
Sum norske egenkapitalbevis - Holdt for omsetning		13 075 096	19 156 730	6 081 633
Andel Selskapsportefølje		1 944 267	2 848 606	904 339
Andel Kollektivportefølje		11 130 829	16 308 124	5 177 295
Sum norske egenkapitalbevis		13 075 096	19 156 730	6 081 633

Aksjer - Holdt for omsetning - Norske

Selskap	Antall	Kostpris	Markedsverdi	Mer/ mindreverdi
Atea	31 618	3 630 874	3 509 598	-121 276
Aker ASA	11 641	4 036 993	5 378 142	1 341 149
Equinor ASA	134 193	21 270 036	24 657 964	3 387 928
Subsea 7	75 306	8 494 003	6 346 790	-2 147 213
TGS Nopec Company	21 256	4 560 613	4 438 253	-122 360
Elkem	144 668	5 278 456	3 210 906	-2 067 550
Norsk Hydro ASA	267 472	12 262 393	10 487 577	-1 774 816
Schibsted	21 519	4 448 390	5 648 737	1 200 347
Mowi ASA	38 098	6 104 346	6 960 505	856 159
B2Holding ASA	139 711	2 730 033	1 718 445	-1 011 588
DNB ASA	93 436	10 889 170	12 908 183	2 019 013
Gjensidige	20 339	2 631 233	2 749 833	118 600
Storebrand	74 868	4 884 707	4 614 864	-269 843
Telenor	85 651	13 891 793	14 346 543	454 750
Orkla ASA	65 490	4 816 953	4 455 940	-361 013
XXL	72 138	4 990 496	1 882 802	-3 107 694
Yara International	32 792	11 142 438	10 936 132	-206 306
Troms Eiendom	1 957 895	1 957 895	1 957 895	0
Troms Eiendom	60 884	4 042 105	4 042 089	-16
Nord Norge Eiendom 1	442	8 840 000	8 000 000	-840 000
Sum norske aksjer holdt for omsetning		140 902 927	138 251 198	-2 651 729
Andel Selskapsportefølje		20 952 265	20 557 953	-394 312
Andel Kollektivportefølje		119 950 662	117 693 245	-2 257 417
Sum PK		140 902 927	138 251 198	-2 651 729

Aksjer - Holdt for omsetning - Internasjonale

Selskap	Antall	Kostpris	Markedsverdi	Mer/ mindreverdi
				-

Aksjefond - Holdt for omsetning - Internasjonale

Selskap	Antall	Kostpris	Markedsverdi	Mer/ mindreverdi
Odin Europa A	213 660	15 911 443	20 930 153	5 018 710
Odin Emerging Markets A	187 966	15 000 000	21 997 713	6 997 713
Egerton Glb Eq H2N	217 798	35 000 000	34 383 702	-616 298
Fondsfinans Norden	1 740	22 505 578	22 174 631	-330 947
Odin Global A	284 980	12 634 699	33 729 310	21 094 611
Schroder ISF EUR Value	29 865	17 211 682	18 938 612	1 726 930
Schroder ISF EURO EQ C	51 599	20 294 972	19 293 099	-1 001 873
Schroder ISF US Small&Mid-Cap Eq	8 999	7 330 992	24 005 621	16 674 629
Schroder ISF Asian OPP	124 825	19 589 495	23 129 077	3 539 582
Lansdowne DMLO SRI H2N	183 513	24 957 685	21 360 959	-3 596 726
Sum internasjonale aksjefond holdt for omsetning		190 436 546	239 942 878	49 506 332
Andel Selskapsportefølje		28 317 914	35 679 506	7 361 592
Andel Kollektivportefølje		162 118 632	204 263 372	42 144 740
Sum internasjonale aksjefond holdt for omsetning		190 436 546	239 942 878	49 506 332

PE-Fond - Holdt for omsetning - Norske

Selskap	Antall	Kostpris	Markedsverdi	Mer/ mindreverdi
PE-fond		13 049 051	6 179 180	-6 869 871
Sum PE-fond Holdt for omsetning		13 049 051	6 179 180	-6 869 871
Andel Selskapsportefølje		1 940 394	918 844	-1 021 550
Andel Kollektivportefølje		11 108 657	5 260 336	-5 848 321
Sum PE-fond Holdt for omsetning		13 049 051	6 179 180	-6 869 871

Total andel under post 2.4.1 og 6.4.1	357 463 620	403 529 989	46 066 365
Andel Selskapsportefølje post 2.4.1	53 154 840	60 004 909	6 850 068
Andel Kollektivportefølje, post 6.4.1	304 308 780	343 525 080	39 216 297

Selskapets risikostyring er i størst mulig grad å spre risiko på ulike bransjer, samt i børsnoterte selskaper .
100% av balanseført verdier er børsnotert.

Porteføljen følges opp løpende mot markedsutviklingen og prising med hensyn til plassering.

Anskaffelseskost og virkelig verdi er inklusiv kurtasje.

Note 6 - Obligasjoner og andre verdipapirer med fast rente

Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi.

Obligasjonsfond - Holdt for omsetning - Norske

Selskap	Kostpris	Markedsverdi	Mer/ mindreverdi
Landkreditt Bank AS	5 034 500	5 035 545	1 045
Skandiabanken	9 031 500	9 094 531	63 031
Sparebanken Sør	5 000 000	5 047 342	47 342
Terra Boligkreditt	6 018 600	6 204 959	186 359
Aasen Sparebank	4 997 500	5 029 651	32 151
Bank 2 ASA	5 000 005	4 993 075	- 6 930
Fræna og Hustad sparebank	5 000 000	5 080 460	80 460
Brage Finans	10 000 005	9 945 667	- 54 338
Eidsberg Spb	5 000 000	4 989 148	- 10 852
Gjensidige Bank ASA	5 000 000	5 030 491	30 491
Grong Spb	5 000 000	4 989 148	- 10 852
Grong Spb	5 000 000	5 063 295	63 295
Hegra Spb	10 024 505	9 968 732	- 55 773
Indre sogn Spb	4 999 905	4 990 589	- 9 316
Klæbu Spb	5 000 000	5 010 179	10 179
Klæbu Spb	5 000 000	5 021 181	21 181
Kvinesdal Spb	9 976 000	10 016 818	40 818
Landkreditt Bank AS	10 000 000	10 027 124	27 124
Larvikbanken	6 000 005	5 974 562	- 25 443
Sparebank1 Lom og Skjåk	10 000 000	10 046 496	46 496
Sparebanken Narvik	10 000 000	10 041 096	41 096
Obos-banken	5 000 000	5 028 629	28 629
Odal spb	5 000 005	4 955 230	- 44 776
Ofoten spb	4 998 005	4 994 509	- 3 496
Øriand spb	5 000 000	5 001 882	1 882
Ørskog spb	5 000 000	5 019 545	19 545
Bjen spb	5 000 000	5 008 961	8 961
Hemne Spb	5 000 000	5 040 390	40 390
Spb 1 Søre sunnmøre	5 000 000	5 009 243	9 243
Spb 1 Telemark	5 000 000	5 045 240	45 240
Storebrand ASA	3 009 000	3 049 721	40 721
Surnadal spb	9 995 000	10 049 000	54 000
Trøgstad spb	10 075 000	10 107 403	32 403
Trøgstad spb	5 000 005	4 973 772	- 26 233
Østre agder spb	5 000 005	4 978 205	- 21 800
YA Bank AB	10 045 005	10 035 266	- 9 739
BN Bank ASA	3 000 000	3 059 871	59 871
BN Bank ASA	10 220 000	10 116 165	- 103 835
Spb1 Sør	5 037 500	5 060 395	22 895
Sandnes Spb	10 156 000	10 058 238	- 97 762
Spb1 Sør	14 974 500	15 162 207	187 707
Spb1 Øst	5 000 000	5 018 192	18 192
Spb1 Østlandet	5 257 000	5 249 263	- 7 737
AP Møller Mærsk AS	5 000 000	5 075 160	75 160

Norske Tog AS	14 000 005	13 961 612 -	38 393
Ole Deviksvet AS	5 000 000	5 025 000	25 000
Tafjord Kraft AS	9 760 000	9 964 736	204 736
Vardar AS	10 000 000	10 041 793	41 793
Wall Wilhelmsen ASA	4 356 000	4 643 750	287 750
Wall Wilhelmsen ASA	5 000 000	4 918 750 -	81 250
Glitre Energi AS	7 681 250	8 483 018	801 768
Kongsberg Gruppen AS	5 152 500	5 099 698 -	52 802
Nortura SA	5 592 000	5 167 786 -	424 214
Aker ASA	5 192 500	5 395 200	202 700
Aker ASA	3 000 000	3 063 189	63 189
Austevoll Seafood ASA	4 937 500	5 123 750	186 250
bonheur ASA	5 000 000	4 993 750 -	6 250
Color Group	5 000 000	5 210 400	210 400
Color Group	5 000 005	4 942 188 -	57 818
Fjord1 ASA	5 000 000	5 067 188	67 188
Havilafjord AS	5 000 005	5 031 250	31 245
Høgh LNG	5 000 000	4 922 917 -	77 084
Norwegian Air Shuttle	5 000 000	4 902 084 -	97 917
Norlandia HC Group	5 000 000	4 575 000 -	425 000
Ocean Yield ASA	5 000 005	4 797 917 -	202 089
Ship Finance	5 000 005	4 942 709 -	57 297
Stolt Nielsen	5 000 000	5 042 500	42 500
Teekay LNG Partners	5 000 000	5 233 036	233 036
Aasen Sparebank	5 000 000	5 096 706	96 706
Skagerak Spb	5 000 000	5 123 443	123 443
Kvinesdal Spb	4 942 500	5 068 684	126 184
Sp1 SMN	5 000 005	4 971 876 -	28 129
SP1 Modum	5 000 000	4 975 879 -	24 122
Sp1 Møre	5 000 000	4 949 874 -	50 126
Neset Spb	5 000 000	4 977 477 -	22 523
Obos-banken	5 000 000	4 977 136 -	22 864
Opdals spb	5 000 000	4 940 458 -	59 543
Skandiabanken	5 000 000	5 005 941	5 941
Skue spb	5 000 000	5 197 001	197 001
Storb Liv	5 090 000	4 950 000 -	140 000
Storebrand Liv AS	10 000 000	10 075 000	75 000
Strømmen Spb	5 042 500	4 997 954 -	44 546
Tysnes Spb	5 000 000	4 958 729 -	41 272
Åfjord Spb	5 000 000	5 018 688	18 688
Askim og Spydeberg spb	5 000 005	4 951 480 -	48 525
Bank Norwegian	10 006 250	10 034 997	28 747
BN-bank ASA	5 000 005	4 983 017 -	16 988
Drangedal spb	5 000 000	4 981 670 -	18 330
Jernbanepers spb	10 000 005	9 864 553 -	135 452
Landkredit Bank AS	5 000 005	4 920 556 -	79 450
Spb Møre	5 000 000	4 981 532 -	18 468
Pareto Bank	5 000 005	4 915 039 -	84 967
Bien spb	5 000 000	4 930 737 -	69 263
Skudenes & Aakr spb	5 000 000	5 159 199	159 199
Tinn Spb	5 000 000	4 930 929 -	69 072
Sb1 Smn	5 267 500	5 273 495	5 995
Sb1 Østfold Akershus	5 925 000	5 243 818 -	681 182
Spydeberg spb	5 930 000	5 218 051 -	711 950
Sum Obligasjoner holdt for omsetning - Norske	594 725 105	594 919 705	194 600
Sum Obligasjoner holdt for omsetning	594 725 105	594 919 705	194 600
Påløpne renter	3 237 832	3 237 832	
Sum Obligasjoner holdt for omsetning	597 962 937	598 157 537	194 600
Obligasjonsfond			
BlueBay Global High yields ESG	25 000 000	24 110 168	-889 832
BlueBay IG Global Aggregate	25 000 000	25 183 530	183 530
Påløpne renter	33 425	33 425	
Sum Obligasjonsfond - Utenlandsk	50 033 425	49 327 123	-706 302
Totalt Obligasjoner og obligasjonsfond	647 996 362	647 484 676	-511 686
Andel Selskapsportefølje, post 2.4.2	96 357 059	96 280 971	-76 088
Andel Kollektivportefølje, post 6.4.2	551 639 303	551 203 705	-435 598
Total andel under post 2.4.2 og 6.4.2	647 996 362	647 484 676	-511 686

Obligasjoner som holdes til forfall

Finansielle eiendeler - investeringer som holdes til forfall

Obligasjoner - holde til forfall - Norske

Selskap	Pålydende	Kostpris	Balanseført verdi	Over/underkurs
Hafslund	10 000 000	9 825 000	9 915 015	90 015
Storebrand Kredittforetak	3 500 000	3 503 500	3 500 157	-3 343
Terra Boligkreditt AS	5 000 000	5 008 000	5 000 452	-7 548
Toten Sparebank	2 236 000	2 216 831	2 232 911	16 080
Toten Sparebank	1 310 000	1 296 900	1 307 960	11 060
Sum Obligasjoner holdt til forfall		21 850 231	21 956 495	106 264
Påløpte renter		216 556	216 556	
Investeringer som holdt til forfall		22 066 787	22 173 051	106 264
Andel Selskapsportefølje post 2.3.1		3 281 331	3 297 133	15 801
Andel Kollektivportefølje, post 6.3.1		18 785 456	18 875 918	90 463
Sum		22 066 787	22 173 051	106 264

Obligasjoner holdt til forfall er vurdert til anskaffelseskost korrigert for over/underkurs pr. 31.12.18
Virkelig verdi jfr. markesverdi og VPS - verdier.

Beholdningsendringer pr 31.12.18

Inngående balanse	21 850 231
Årets avgang/tilgang	0
Reklassifisering(brutto)	0
Årets periodiserte overkurs	106 264
Utgående balanse	21 956 495

Note 6 - Derivater

Derivater- valutaterminer	Verdi ved kjøp	Virkelig verdi	Mer/mindre verdi
Valutatermin EURO	34 304 996	33 640 702	-664 294
Valutatermin GBP	11 163 000	11 126 253	-36 747
Valutatermin USD	51 253 400	49 423 048	-1 830 352
Finansielle derivater 31.12.	96 721 396	94 190 003	-2 531 393

Valutaterminer vurderes til virkelig verdi over resultat med valutakurs på balansedagen.
Innfrielsesdato fra 3 til 6 måneder.

Note 7 - Endringer i forsikringsmessige forpliktelser**Endringer i forsikringsmessige forpliktelser - kontrakter med kontraktsfaste forpliktelser**

(tall i hele tusen)	Premiereserve	Tilleggs- avsetning	Kursreg.fond	Premiefond	Fond for reg. av pensjon
1. Inngående balanse	708 420	44 949	118 559	53 028	40 799
2. Resultatferte endringer i forsikringsforpliktelser					
2.1. Netto resultatførte avsetninger	8 709	37 597	-81 840	1 868	5 367
2.2. Overskudd på avkastningsresultatet					
2.3. Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene					
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	8 709	37 597	-81 840	1 868	5 367
3. Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser					
3.1. Overføringer mellom fond	0				-40 799
3.2. Overføringer til/fra selskapet		0		0	
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	0	0	0	0	-40 799
4. Utgående balanse	717 129	82 546	36 719	54 896	5 367

Note 8 - Annen gjeld

	2018	2017
Annen kortsiktig gjeld		
Andre forpliktelser	3 062 769	1 006 847
Betalbar skatt	250 000	243 081
Finansielle derivater	2 531 393	641 112
Forfalte, ikke betalte pensjoner og utløsningsbelep	210 948	3 006 882
Annen kortsiktig gjeld	367 455	1 454 758
Sum annen kortsiktig gjeld	6 422 564	6 352 680

Note 9 - Kapitalavkastning/Resultatdisponering

	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Verdjustert avkastning etter provisjon- markedskurser	-1,7 %	10,6 %	5,9 %	4,8 %	9,0 %	11,4
Verdjustert avkastning etter provisjon- anleggspoteføljen amortisert	-1,7 %	10,6 %	5,8 %	4,9 %	8,6 %	11,5
Resultatdisponering						
<i>(tall i hele 1 000)</i>		2018	2017			
Risikoresultat (ekskl. fripolise-kun private)		6 696	-217			
Renteresultat		42 238	57 673			
Kostnadresultat		-84	759			
Fortjenestemargin for forsikringsrisiko		928				
Renterisikopremie		3 998	2 107			
Sum resultat teknisk regnskap		53 775	60 322			
Disponering teknisk resultat						
Tilleggsavsetning		37 079	0			
Korrigeringsknyttet til avgang		0	0			
Samlet til Premiefond og fond for reg av premie til Premiefond fra renteresultatet		7 235	54 571			
til Fond for regulering av pensjon fra renteresultatet		1 868	13 772			
Til premiereserve		5 367	40 799			
Til premiereserve		736	2 482			
Resultat som skal overføres til annen egenkapital		8 727	3 269			
Sum disponert resultat teknisk regnskap		53 775	60 322			
Ikke-teknisk resultat		-2 815	15 748			
Overført fra teknisk resultat		8 727	3 269			
Resultat før skatt		5 913	19 017			
Skattekostnad		-267	-200			
Totalresultat		5 644	18 817			
Overført fra risikoutjevningsfond		3 847	0			
Overført til egenkapital		1 797	18 817			
Sum disponert totalresultat		5 644	18 817			

Note 10 - Andre kostnader*(tall i hele 1 000)*

	2018	2017
Forsikringsrelaterte driftskostnader		
Lønn	881	632
Honorar Gabler	2 071	1 540
Reiseutgifter	1	110
Revisjon	149	222
Regnskapshonorar	155	146
Styrehonorar	185	135
Korrigert avsetninger tidligere år	0	85
Kontingenter	60	58
Administrasjonskostnader	143	55
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader		
	3 645	2 983
Forvaltningskostnader	2 126	1 983
Sum administrasjonskostnader	2 126	1 983
Sum driftskostnader	5 772	4 966

	2018	2017
Lønninger	627	388
Feriepenger	47	47
Arbeidsgiveravgift	207	197
Lønnskostnader	881	632

Antall årsverk	0,5	0,5
----------------	-----	-----

Ytelser til ledende ansatte
(tall i hele 1 000)

Tittel / navn	Styrehonorar	Lønn og andre kortsiktige ytelser
Daglig leder		
Bjørn Edvart Kristiansen		442
Styrets leder		
Rolf Eigil Bygdnes	0	
Styremedlemmer		
Anders Hjørt	44 000	
Anita Rydningen	30 000	
Tormod Andreassen	75 000	
Ole Jørgen Ørjavik	30 000	
Else Ulby	15 000	
Tina Williams Norden	15 000	

Note 11 - Skatt

	2018	2017
Årets skattekostnad		
Endring ulignet/beregnet formuesskatt	17 480	-43 081
Formuesskatt	250 000	243 081
Skattekostnad	267 480	200 000
Utsatt skattefordel		
Fremførbart underskudd	-154 702 297	-261 831 484
Ubenyttet godtgjørelse på aksjeutbytte - omregning	-1 270 814	-1 270 814
Forskjeller knyttet til obligasjoner og aksjer	49 153 863	143 329 249
Grunnlag utsatt skattefordel	-106 819 248	-119 773 049
Ikke balanseført utsatt skattefordel	-23 500 235	-27 547 801
Skattesats	25 %	25 %

Note 12 - Resultatanalyse og overskuddsdeling

(tall i hele 1 000)	2018	2017
Risikoresultat før reassurans	6 742	-171
Reassurans premie	-47	-47
Reassurans erstatninger	0	0
Reassuranseresultat	-47	-47
Netto risikoresultat etter reassurans	6 695	-217
Endring i erstatningsreserve	0	0
Annet	0	0
Risikoresultat	6 695	-217
Renteresultat		
Netto finansinntekter	-14 304	96 390
(Til)/fra Kursreguleringsfond	81 840	-14 369
Sum garanterte renter reserve	-23 060	-23 440
Garanterte renter premiefond og pensjonistenes overskuddsfond	-2 238	-908
Renteresultat	42 238	57 673
Kostnadsresultat		
Resultat administrasjonsreserve	5 390	5 460
Resultat driftskostnader inkl forvaltningskostnader	-5 474	-4 702
Administrasjonsresultat	-84	759
Samlet resultat	48 850	58 214
Premie for renterisiko	3 998	2 107
Fortjenestemargin for forsikringsrisiko	928	0
Fra/til tilleggsavsetninger	0	0
Netto resultat	53 776	60 322
Disponering av tekniske resultater		
til tilleggsavsetninger	-37 079	0
til premiereserve (fripoliser)	-736	-2 482
til premiefond	-1 868	-13 772
til fond for regulering av pensjoner	-5 357	-40 799
Resultat etter disponering	8 727	3 269
Teknisk resultat fra regnskap	8 727	3 269
Resultat av ikke-teknisk regnskap	-2 815	15 749
Skattekostnad	-267	-200
Andre resultatkomponenter	0	0
TOTALRESULTAT	5 645	18 817
Overført fra/til risikoutjevningfond	-3 847	0
Utbytte på egenkapital	0	0
Overført fra/til egenkapital	-1 797	-18 817
SUM	0	0

Note 13 - Finansiell risiko

Styret har fastsatt retningslinjer for kapitalforvaltningen, og en investeringsstrategi som er gjenstand for ny vurdering minst en gang om året, og ellers så ofte som situasjonen tilsier det.

Styring av finansiell risiko inngår som en viktig del av retningslinjene for kapitalforvaltningen, og i den forbindelse gjennomføres løpende vurderinger av finansiell risiko og risikoevne gjennom stresstester og bufferkapitalberegninger. Styrets strategi er at investerte midler skal ha en moderat risikoprofil.

Pensjonskassens finansformue fordeler seg slik pr 31. desember 2018:

	Mill.kr	I prosent
Aksjer/egenkapitalbevis/aksjefond/PE	403,5	36,5
Obligasjoner/sertifikater - omløp	647,5	58,6
Obligasjoner/sertifikater - antlegg	22,2	2,0
Likvider/fordringer	31,0	2,8
I alt	1 104,2	100,0

Pensjonskassens investeringer i egenkapitalinstrumenter er i det alt vesentlige investert i internasjonale aksjefond og norske børsnoterte aksjer. Likviditeten i papirene anses som god.

Når det gjelder renteplasseringene er det meste av porteføljen plassert i det norske obligasjonsmarkedet med, med unntak av en plassering i et globalt rentefond. Renteplasseringene har følgende risikoprofil:

	Mill.kr	I prosent
BluBay, rentefond	49,3	7,4
Kommuner og særskilt sikre obligasjoner	34,3	5,1
Bankobligasjoner	347,5	51,9
Industri, investment grade	84,3	12,6
Industri, high yield	73,7	11,0
Ansvarlig lån og fondsobligasjoner bank	80,6	12,0
I alt	669,7	100,0

Risikoen i renteporteføljen er i all vesenlighet knyttet til kredittrisiko i de obligasjonene som Pensjonskassen har investert i. Renterisikoen i porteføljen er lav, med en gjennomsnittlig rentedurasjon på 0,35 og 2,64 på hhv den omløps- og anleggsporefoljen. Samlet risiko for renteporteføljen anses som moderat.

Kontroll og overvåking av kapitalforvaltningen utføres av bankens avdeling for Driftsstøtte, Kapitalmarked i samarbeid med risk-manager. Dette omfatter også risikoanalyser og stresstester. Kontrollorganet utarbeider årlig en omfattende risikoreport.

Note 14 - Solvensmargin

(tall i MNOK)

Solvensmarginkrav til pensjonskasser
Består av summen av syv resultat hvorav:

- Første resultat - kollektiv tjenestepensjon eks uførepensjon
- Andre resultat - dødelighetsrisiko
- Tredje resultat - uførepensjon og premiefritak

Solvensmargin kapital
Summen av ansvarlig kapital, 50 prosent av tilleggsavsetningene og 50 prosent av risikoutjevningfondet.

	2018	2017
Innskutt kjemekapital	75 000	75 000
Opptjent egenkapital	97 384	95 586
Ansvarlig lånekapital		0
Fradrag urealisert verdi selskapsportefølje	-6 877	-19 718
Netto ansvarlig kapital	165 507	150 868
50% av risikoutjevningfond	4 814	2 891
50% av tilleggsavsetninger	41 143	22 475
Sum annen solvensmargin kapital	45 958	25 365
Solvensmargin kapital	211 464	176 233
Minstekrav til solvensmargin	32 756	32 038
Samlet solvensmargin kapital i % av solvensmarginkrav	646 %	550 %

Note 15 - Spesifikasjon av premieinntekter

(tall i hele tusen)

	2018	2017
Brutto forsikringsteknisk premie	10 586	10 557
Pensjonsreguleringspremie dekket fra pensjonistenes overskuddsfond	20 000	5 760
Foretakspremie for administrasjon	3 578	3 695
Premie for rentegaranti	3 998	2 107
Premie for fortjenesteelement	928	0
Sum forfalt premie	39 091	22 119

Note 16 - Gjenforsikring

Det er inngått reassuranseavtale med Arch Re som dekker inntil TNOK 62 000 forårsaket av en hendelse hvor minst én person dør eller blir ufor. Pensjonskassen bærer en egenandel på TNOK 5 000. Premie for 2018 var TNOK 46,5.

Note 17 - Overføringer til andre pensjonsinnetninger

(tall i hele tusen)

	2018	2017
Overført premiereserve til andre	100	3 887
Overført andre avsetninger til andre	0	250
Sum overført til andre	100	4 137

Fralflyttingen gjelder 4 utmeldte personer.

Note 18 - Virkningen av endringer i forutsetninger i pensjonsordningen

Effekten av en umiddelbar 25 prosent økning i uførehypptigheten vil med dagens bestand innebære en belastning på 0,7 millioner kroner på årets risikoresultat. Effekten av en permanent økning på 15 prosent i uførehypptigheten vil være en økning i premiereserven på 1,5 millioner kroner. Tilsvarende vil en permanent 10 prosent reduksjon i dødeligheten med dagens bestand innebære en økning i premiereserven på 21,8 millioner kroner.

NOTE 19 - Beskrivelse av pensjonsordningene

Pensjonskassen forvalter tjenestepensjonsordninger for ansatte i Sparebank1 Nord Norge. Fordelingen på medlemmer er som følger:

	Aktive	Uføre-pensjonister	Øvrige pensjonsmottagere
Sp1 Nord-Norge Eiendomsmegler1	3	0	0
Sp1 Nord-Norge Finans	2	2	5
Sp1 Nord-Norge Mor	135	79	501
Fripoliser *	181		
TOTAL	321	81	506

* Det er totalt 185 fripoliser som inkluderer fripoliser for opptjent uførepensjon pr 1.1.2017. Alderspennsjonsnivået tilsvarende 70 % av pensjonsgrunnlag basert på beregnet folketrygd etter reglene som gjaldt før 1.1.2011. Det ytes også pensjon ved uførhet samt etterlatteytelser til barn etter nærmere regler. Pensjonsordningene er ytelsesbasert. Medlemmene betaler ikke tilskudd.

å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoen, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Tromsø, 29. mars 2019
KPMG AS

Stig-Tore Richardsen
Statsautorisert revisor